

STORE FORVENTNINGER

AV MORTEN WENSBERG

Det kreves mye av dirigenten. En spørreundersøkelse blant profesjonelle musikere viser hvor store forventningene faktisk er.

«En dirigent må ha god pinneteknikk, prøveteknikk, musikalitet, fagkunnskap, fortolkningsevne, må kommunisere godt, ha evnen til å utfordre og utvikle mennesker, sørge for at konsertene er bedre enn prøvene, inspirere, må lytte, tenke klart, være pålitelig, være kompetent, ha gehør, rytme, være klartenkt, ha et ekspressivt ansikt, forstå struktur, evne å akkompagnere, ha stilforståelse, repertoarkunnskap, ha originale ideer, instrumentkunnskap, samarbeidsevner, evne til å analysere og løse problemer, forklare hvorfor noe må øves, myndiggjøre musikerne, være en god trener, få mennesker til å lytte.

Dirigenten må ikke snakke for mye, ikke pirke for mye, ikke pirke for lite, og må aldri miste kontakten med musikken.

Dirigenten må være veloppdragen, ha humor, vise respekt, være åpen for innspill, være entusiastisk, oppmuntrende, være positiv, tålmodig, ærlig, lyttende, kreativ, vise lederskap, må se enkeltmenneskene, ha selvkontroll og karakterstyrke. Dirigenten må være avslappet, trygg på seg selv, empatisk, presis, pålitelig, motiverende, høflig, må være en tydelig leder, være realistisk, interessant, karismatisk, hardtarbeidende, dedikert, må kle seg godt og ha et stabilt humør. Dirigenten må kunne formulere seg godt, ha publikumstekke, må vie seg til dirigentgjerningen og må underkaste seg musikken.

Dirigenten må ikke være egoistisk, sarkastisk, frekk, kjedelig, nervøs, nedlatende, stygg, lukte vondt, må ikke være for husvarm eller hjemlig, må ikke være følelsesmessig fraværende, pedantisk, kynisk, usikker eller sneversynt. Dirigenten må ikke gjøre endringer for endringenes skyld, stirre på musikere som spiller feil eller slå pinnen i dirigentpulten.»

Det er ikke småtterier – det som forventes av den perfekte dirigent.

Så er det vel heller ingen som oppnår å være alles drømmedirigent. Realistisk sett får vi dirigenter nøye oss med å gjøre det beste vi kan. Og forsøke å imøtekomme kravene så langt det er mulig. Men la meg likevel trekke fram noen grunnleggende egenskaper som jeg er sikker på at alle dirigenter er avhengige av å ha.

Troverdighet er nummer en – vær deg selv. Å «late som» eller å «fake» på podiet vil bli gjennomskuet. Vær heller ærlig. Still godt forberedt og vær trygg på det du kan og ydmyk overfor det du ikke kan. Så kan du veksle mellom å lede og å medvirke. Vise musikerne at du er der med dem, er der for dem - og for musikken. Da kan det hende at musikerne vil tilgi noen av de mindre vesentlige manglene man måtte ha.